

Karakter Güçleri ve Erdemler

Editör: Prof. Dr. Şerife IŞIK

2. Baskı

Editör: Prof. Dr. Şerife IŞIK

KARAKTER GÜÇLERİ VE ERDEMLER

ISBN 978-625-7228-42-8
DOI 10.14527/9786257228428

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2021, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Aralık 2020, Ankara
2. Baskı: Aralık 2021, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarım: Asya Betül Işık

Baskı: Vadi Grup Basım AŞ
Saray Mah. 126. Cad. No: 20/A
Kazan/ANKARA
Tel: (0312) 394 55 91

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

“...Hocam Julian Jaynes, laboratuvarında egzotik bir Amazon kertenkelesi besliyordu. Kertenkeleyi aldıktan sonraki ilk birkaç hafta ona bir şey yedirmeyi başaramadı. Her şeyi denedi ancak kertenkele gözlerinin önünde eriyordu. Ona önce marul, sonra mango, ardından da süpermarketten aldığı eti verdi. Sinek yakalayıp ona kertenkelesine sundu. Canlı böcekleri ve Çin yemeklerini denedi. Meyve suları hazırladı. Kertenkele her şeyi reddetti ve hareket edemez hale geldi. Bir gün Julian kertenkelesine jambonlu bir sandviç ikram etti. Kertenkele sandviçe hiç ilgi göstermedi. Günlük düzenine dalan Julian gazetesini alıp okumaya başladı. Ön sayfayı okuduktan sonra gazeteyi jambonlu sandviçin üzerine bıraktı. Kertenkele bu bileşime şöyle bir baktı, yerde sinsi sinsi sürünerek gelip gazetenin üzerine atladı; gazeteyi parçaladıktan sonra jambonlu sandviçi mideye indirdi. Kertenkelenin bir şey yemeden önce pusuya yatıp bir şeyleri parçalaması gerekiyordu. Görünüşe bakılırsa avlanmak kertenkelelere özgü bir erdemdir. Bu özelliğini uygulamaya koyması kertenkelenin yaşamında öyle önemliydi ki gücünü işe koşana kadar iştahı kabarmıyordu. Bu kertenkelenin mutlu olması kestirme yollarla mümkün değildi. Mutluluğa ulaşmak için kestirme yollardan gidebileceğimize ve kişisel güçlerimizi ve erdemlerimizi hayata geçirmeden yapabileceğimize inanmak budalalıktır. Böyle bir inanç yalnızca kertenkeleleri açlıktan öldürmekle kalmaz, insanlığın büyük bir bölümünün zenginliğin ortasında ruhsal açıdan açlıktan ölmesine yol açar.” (Seligman’ın Gerçek Mutluluk kitabından)

“İyi yaşam nedir?” ya da şunu düşünelim: “Hayatı yaşamaya değer kılan şeyler nelerdir?”. Sanırım bu sorulara verilebilecek yüzlerce cevap “kişisel güçlerimiz ve erdemlerimizi hayata geçirmek” cümlesinde birleşecektir. İnsan davranışlarındaki ideal nitelikler olan erdemler ve bunlara ulaşmaya sağlayan karakter güçleri hem psikolojik sağlığa hem de genel iyi olma haline katkı sağlayan ve geliştirilebilen özelliklerdir. Öz kaynaklarımız olarak da nitelendirebileceğimiz karakter güçlerimiz gelişmemiz için bizi yüreklendirir ve kendi dışımızdakilere katkıda bulunmamızı sağlayan tarzda bir yaşam sürdürmemize yardımcı olur.

Bu kitapta önce kendi iyi oluşumuzu artırmaya ve sonrasında dünyayı daha iyi bir yer haline getirmeye yönelik bir anlayış geliştirmek için yola çıktık. Bu amaçla size özgü güçleri keşfetmenin ve yaşamınızın belli başlı alanlarında bu güçleri nasıl kullanacağınızın farklı yollarını sunmaya çalıştık. Öte yandan vizyonu “bugünün çocuklarını yarının sağlıklı, başarılı ve iyi oluş düzeyi yüksek bireyler olarak yetiştirmek” olan 2020 Yeni Sınıf Rehberliği Programının dayandığı kaynaklardan biri karakter güçleridir. Bu kitabın okul öncesinden lise son sınıfa kadar çocuklarımızın karakter güçleri gelişimini desteklemek amacıyla okul psikolojik danışmanlarına, öğretmenlere ve ailelere kaynak sağlayacağını düşünüyoruz. Ayrıca elinizdeki kitabın üniversitelerde pozitif psikoloji, karakter ve değer eğitimi, okullarda PDR ve önleyici PDR gibi farklı derslerde kaynak olarak kullanılabilir bir içeriğe sahip olması psikolojik danışman ve öğretmen adaylarının yetiştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Teşekkürler

Türkiye’de karakter güçleri ve erdemlerle ilgili bu ilk kitabın bugün sizlere ulaşmasında öncelikle Dr. M. Berkay Özünlü’nün heyecanı ve teşvik edici çabasının büyük katkısı olmuştur. Kitabın hazırlanmasında emekleri olan Dr. Ömer Faruk Kabakçı, Dr. İbrahim Demirci, Dr. Nazife Üzbe Atalay, Dr. M. Berkay Özünlü, Dr. Sare Terzi İlhan, Dr. Ümre Kaynak ve Arş. Gör. Sabire Kılıç’a özverili ve özenli çalışmaları için çooooook teşekkür ederim.

Bu kitabın benim için ayrı bir heyecanı var; kızım Asya kitabımızın kapak resmini çizmiştir. Karakter güçlerinin ve erdemlerin ona hissettirdiklerini ve düşündürdüklerini çizimle yansıtmaya çalışması benim için çok özel...Her şeyden önce var olduğun için ve emeğin için binlerce kez teşekkürler Minnak☺

Ve kitabın yazım ve yayın sürecinde ihtiyaç duyduğum her şeye hemen ulaşmamı sağlayan ve güler yüzünü hiç esirgemeyen Servet Sarıkaya’ya, kitabın hazırlanmasında ve yayınlanmasında emeği geçen başta Didem Kestek olmak üzere tüm Pegem Yayınevi çalışanlarına teşekkürler.

Son olarak bu kitabı okuyan sizlere sonsuz teşekkürler...İnsan doğası kendisine emanettir; umarım bu kitap yaşamınıza yönelik bir keşif yolculuğunuz olur.

Editör

Prof. Dr. Şerife IŞIK

Bölümler ve Yazarları

Editör: Prof. Dr. Şerife IŞIK
ORCID No: 0000-0002-5184-8218

Giriş: **Prof. Dr. Şerife IŞIK** - Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-5184-8218

1. Bölüm: Karakter Güçleri ve Erdemler Sınıflaması
Dr. Öğr. Üyesi Ömer Faruk KABAKÇI - Bursa Uludağ Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6191-1305

2. Bölüm: Bilgelik
Arş. Gör. Dr. Sare TERZİ İLHAN - Amasya Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-7728-8909

3. Bölüm: Cesaret
Dr. Öğr. Üyesi Nazife ÜZBE ATALAY - Başkent Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6637-5855

4. Bölüm: İnsaniyet
Arş. Gör. Sabire KILIÇ - Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8378-205X

5. Bölüm: Adalet
Doç. Dr. İbrahim DEMİRCİ - Sinop Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4143-3916

6. Bölüm: Ölçülülük
Dr. Ümre KAYNAK - Amasya Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-4999-9594

7. Bölüm: Aşknlık
Arş. Gör. Dr. M. Berkay ÖZÜNLÜ - Sinop Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-0225-6144

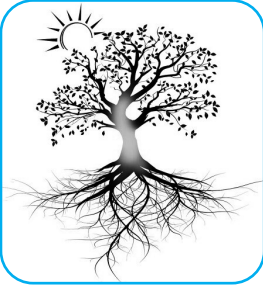
İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v
GİRİŞ.....	1

1. BÖLÜM KARAKTER GÜÇLERİ VE ERDEMLER SINIFLAMASI

GİRİŞ	9
KARAKTER GÜÇLERİ, ERDEMLER, İYİ KARAKTER, KİŞİLİK KAVRAMLARI	10
KARAKTER GÜÇLERİ VE ERDEMLER SINIFLAMASININ ORTAYA ÇIKIŞI	13
KARAKTER GÜÇLERİ VE ERDEMLER SINIFLAMASI	16
KARAKTER GÜÇLERİNİN ÖNEMİ VE UYGULAMA ALANLARI.....	24
KARAKTER GÜÇLERİNİN UYGULAMADA KULLANIMI.....	29
SONUÇ.....	32
KAYNAKÇA	34

2. BÖLÜM BİLGELİK

BİLGELİK ERDEMİ	38
YARATICILIK/ORİJİNALLIK	41
Ne: Kuramsal Yapı.....	42
Neden: Önemi	44
Nasıl: Uygulama	45
Yaratıcılık Karakter Gücünün Ölçülmesi	45
Yaratıcılık ile İlgili Uygulama Örnekleri.....	46
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	47
MERAK.....	48

Ne: Kuramsal Yapı	48
Neden: Önemi	51
Nasıl: Uygulama	51
Merak Karakter Gücünün Ölçülmesi	51
Merak ile İlgili Uygulama Örnekleri	52
Günlük Yaşam Etkinlikleri	53
ÖĞRENME AŞKI	54
Ne: Kuramsal Yapı	54
Neden: Önemi	56
Nasıl: Uygulama	56
Öğrenme Aşkını Karakter Gücünün Ölçülmesi	56
Öğrenme Aşkını ile İlgili Uygulama Örnekleri	57
Günlük Yaşam Etkinlikleri	58
AÇIK FİKİRLİLİK	59
Ne: Kuramsal Yapı	59
Neden: Önemi	61
Nasıl: Uygulama	61
Açık Fikirlik Karakter Gücünün Ölçülmesi	61
Açık Fikirlik ile İlgili Uygulama Örnekleri	62
Günlük Yaşam Etkinlikleri	63
ÇOK YÖNLÜ BAKIŞ AÇISI	64
Ne: Kuramsal Yapı	64
Neden: Önemi	66
Nasıl: Uygulama	67
Çok Yönlü Bakış Açısı Karakter Gücünün Ölçülmesi	67
Çok Yönlü Bakış Açısı ile İlgili Uygulama Örnekleri	67
Günlük Yaşam Etkinlikleri	68
FİLM ÖNERİLERİ	69
KAYNAKÇA	69

3. BÖLÜM CESARET

CESARET ERDEMİ.....	76
CESUR OLMA.....	81
Ne: Kuramsal Yapı	81
Neden: Önemi	83
Nasıl: Uygulama	84
Cesur Olma Karakter Gücünün Ölçülmesi	84
Cesur Olma ile İlgili Uygulama Örnekleri.....	84
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	86
SEBatkâRLİK.....	87
Ne: Kuramsal Yapı.....	88
Neden: Önemi	89
Nasıl: Uygulama	91
Sebatkârlık Karakter Gücünün Ölçülmesi	91
Sebatkârlık ile İlgili Uygulama Örnekleri.....	92
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	93
DÜRÜSTLÜK.....	94
Ne: Kuramsal Yapı.....	94
Neden: Önemi	96
Nasıl: Uygulama	97
Dürüstlük Karakter Gücünün Ölçülmesi.....	97
Dürüstlük ile İlgili Uygulama Örnekleri	98
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	99
YAŞAM COŞKUSU	100
Ne: Kuramsal Yapı.....	100
Neden: Önemi	102
Nasıl: Uygulama	102
Yaşam Coşkusu Karakter Gücünün Ölçülmesi	102
Yaşam Coşkusu ile İlgili Uygulama Örnekleri.....	103
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	105
FİLM ÖNERİLERİ	105
KAYNAKÇA	106

4. BÖLÜM İNSANİYET

İNSANİYET ERDEMİ	112
İYİ YÜREKLİLİK	117
Ne: Kuramsal Yapı	117
Neden: Önemi	121
Nasıl: Uygulama	123
İyi Yüreklilik Karakter Gücünün Ölçülmesi	123
İyi Yüreklilik ile İlgili Uygulama Örnekleri	126
Günlük Yaşam Etkinlikleri	127
SEVGİ: SEVME VE SEVİLME	129
Ne: Kuramsal Yapı	130
Neden: Önemi	132
Nasıl: Uygulama	134
Sevgi Karakter Gücünün Ölçülmesi	134
Sevgi ile İlgili Uygulama Örnekleri	135
Günlük Yaşam Etkinlikleri	136
SOSYAL ZEKA	137
Ne: Kuramsal Yapı	138
Neden: Önemi	141
Nasıl: Uygulama	143
Sosyal Zeka Karakter Gücünün Ölçülmesi	143
Sosyal Zeka ile İlgili Uygulama Örnekleri	144
Günlük Yaşam Etkinlikleri	145
FİLM ÖNERİLERİ	146
KAYNAKÇA	147

5. BÖLÜM ADALET

ADALET ERDEMİ	162
TAKIM ÇALIŞMASI	166
Ne: Kuramsal Yapı	166
Neden: Önemi	170
Nasıl: Uygulama	171
Takım Çalışması Karakter Gücünün Ölçülmesi.....	171
Takım Çalışmasıyla İlgili Uygulama Örnekleri	172
Takım Çalışmasıyla İlgili Günlük Yaşam Etkinlikleri	173
ADİL OLMA.....	174
Ne: Kuramsal Yapı	175
Neden: Önemi	180
Nasıl: Uygulama	181
Adil olma Karakter Gücünün Ölçülmesi	181
Adil Olmayla İlgili Uygulama Örnekleri.....	182
Adil Olmayla İlgili Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	183
LİDERLİK	184
Ne: Kuramsal Yapı	185
Neden: Önemi	187
Nasıl: Uygulama	188
Liderlik Karakter Gücünün Ölçülmesi	188
Liderlikle İlgili Uygulama Örnekleri.....	190
Liderlikle İlgili Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	191
FİLM ÖNERİLERİ	192
KAYNAKÇA	192

6. BÖLÜM ÖLÇÜLÜLÜK

ÖLÇÜLÜLÜK ERDEMİ.....	198
AFFETME	201
Ne: Kuramsal Yapı.....	202
Neden: Önemi	203
Nasıl: Uygulama	204
Affetme Karakter Gücünün Ölçülmesi.....	204
Affetme ile İlgili Uygulama Örnekleri	205
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	206
ALÇAKGÖNÜLLÜLÜK.....	207
Ne: Kuramsal Yapı	207
Neden: Önemi	209
Nasıl: Uygulama	209
Alçakgönüllülük Karakter Gücünün Ölçülmesi	209
Alçakgönüllülük ile İlgili Uygulama Örnekleri.....	210
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	211
TEDBİRLİLİK	212
Ne: Kuramsal Yapı	212
Neden: Önemi	213
Nasıl: Uygulama	214
Tedbirlilik Karakter Gücünün Ölçülmesi	214
Tedbirlilik ile İlgili Uygulama Örnekleri	214
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	215
ÖZ-DÜZENLEME	216
Ne: Kuramsal Yapı	216
Neden: Önemi	217
Nasıl: Uygulama	218
Öz-Düzenleme Karakter Gücünün Ölçülmesi	218
Öz-Düzenleme ile İlgili Uygulama Örnekleri.....	219
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	221
FİLM ÖNERİLERİ	222
KAYNAKÇA	222

7. BÖLÜM AŞKINLIK

AŞKINLIK ERDEMİ	230
ŞÜKRAN	234
Ne: Kuramsal Yapı.....	234
Neden: Önemi	236
Nasıl: Uygulama	236
Şükran Karakter Gücünün Ölçülmesi	236
Şükran ile İlgili Uygulama Örnekleri	237
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	238
MİZAH	239
Ne: Kuramsal Yapı.....	239
Neden: Önemi	241
Nasıl: Uygulama	241
Mizah Karakter Gücünün Ölçülmesi.....	241
Mizah ile İlgili Uygulama Örnekleri	244
Günlük Yaşam Etkinlikleri	245
UMUT	246
Ne: Kuramsal Yapı.....	246
Neden: Önemi	247
Nasıl: Uygulama	248
Umut Karakter Gücünün Ölçülmesi	248
Umut ile İlgili Uygulama Örnekleri.....	249
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	250
ESTETİK VE MÜKEMMELLİĞİN TAKDİRİ	251
Ne: Kuramsal Yapı.....	252
Neden: Önemi	254
Nasıl: Uygulama	254
Estetik ve Mükemmelliğin Takdiri Karakter Gücünün Ölçülmesi.....	254
Estetik ve Mükemmelliğin Takdiri ile İlgili Uygulama Örnekleri	254
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	255
MANEVİYAT.....	256
Ne: Kuramsal Yapı.....	257
Neden: Önemi	259

Nasıl: Uygulama	260
Maneviyat Karakter Gücünün Ölçülmesi	260
Maneviyat ile İlgili Uygulama Örnekleri:	261
Günlük Yaşam Etkinlikleri.....	262
FİLM ÖNERİLERİ	262
KAYNAKÇA	263
Editör ve Yazarlar Hakkında.....	271

GİRİŞ*

*O kadar açıktır ki görmesi uzun sürer,
Aradığın ateşin
Kendi fenerinin içinde yanan ateş olduğunu bilmelisin,
Ve başından beri pişmekte olan senin pirincin*

Tao-wu

* Prof. Dr. Şerife IŞIK - Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-5184-8218